

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - ככה שותלים שתיל

מאת: לאה נאור
 איורים: עדי אלקין
 הוצאה: ספרית פועלים
 קבוצת גיל: קטנטנים בוגרים

לצאת החוצה

ככה שותלים שתיל
 גם אתם יכולים לשתול בבית או בגינה: לחפור באדמה, להניח את השתיל, להדק את האדמה ולהשקות. לא בטוחים איך שותלים? עקבו אחר ההוראות שבספר!

השקצה

תנועה? איך שתיל גדל?
 כדאי להדגים בתנועות גוף כיצד צומח שתיל: מתכופפים, מזדקפים לאט, נעמדים על קצות האצבעות ולבסוף מרימים ידיים מעלה ולצדדים.

משחק
 משחק מהר-לאט

"איך שותלים שתיל? לא לאט ולא מהר". אפשר להשתעשע במהירות או באיטיות: "עכשיו הולכים" מהר. ועכשיו. לאט!", "מגלגלים ידיים" לאט. ומגלגלים מהר!", ומה עוד תוכלו לעשות מהר ולאט?

שיר "ככה שותלים שתיל"
"ככה שותלים שתיל" הוא שיר עם מנגינה שהלחין מתי כספי. אפשר לשיר אותו יחד עם תנועות, ריקוד ומחייאות כפיים.

פינטרסט
[פינטרסט יצירות, שירים ופעילות בדף הספר "ככה שותלים שתיל" בפינטרסט של ספריית פיג'מה.](#)

קוראים יחד
כשקוראים לפעוטות את השיר, חשוב להדגים את הפעולות לפי הסדר:

1. חופרים בור באדמה.
2. מחזיקים את השתיל ישר.
3. מכסים את השתיל בחול.
4. משקים את השתיל.

המחשה במהלך הקריאה חשוב להמשיך את הפעילות באמצעות פריטים ממשיים, כמו אדמה, מעדר, משפך, מים וצמח צעיר.

רגע של עברית

בספר מילים מיוחדות שכדאי לשוב ולחזור עליהן:

אדמה (חול), מעדר, שתיל;

חופרים, מחזיקים, מכסים, מהדקים, משקים;

מהר לאט, ישר הפוך, גבוה נמוך.

למה זה חשוב? מילים מיוחדות מעשירות את השפה של הפעוטות.

 לְצֵאת הַחוּצָה

אני עושה אני יכול!! גם אנחנו שותלים!
אחרי הקריאה וההדגמה כדאי לתת לפעוטות להתנסות בעצמם בשתילת שתיל ולהרגיש את המגע של האדמה.

בכל פעם כדאי להיזכר יחד בשלב הבא על ידי המחשה של הגננת והתבוננות ברצף האיורים שבספר.

החגיגה בעזרת החושים מפתחת את הפעוטות מוטורית, רגשית וחברתית: שותלים יחד, חופרים, ממששים, חשים את האדמה, מביטים בצמח ומשקים יחד תוך מגע במים. כל אלה מבטאים את המיוחד שבחג ותורמים לתחושת המסוגלות.

שותלים ומצלמים מומלץ לצלם את השתילה, להכין בגן לוח נושא ומדי פעם להוסיף תמונות שמתעדות את גדילת השתיל וצמיחתו.

לא רוצים לחכות לצמיחה? מנביטים זרעים! משרים במים זרעי חומוס או עדשים, שוטפים ומסננים, מניחים במקום קריר ושוטפים מדי פעם. בתוך יומיים-שלושה הזרע מתחיל לנבוט.

לשיר יחד

את השיר "ככה שותלים שתיל" הלחין מתי כספי.

כדאי להשמיע את השיר וללוות אותו בתנועות מתאימות. כדאי גם להשמיע את השיר ברקע בזמן שתילת השתילים במעון.

הדגמה סרטון השיר "ככה שותלים שתיל" מדגים כיצד כדאי לקרוא את הספר עם פעוטות:

[לשיר !\[\]\(23d9fc146e83b5c3013cfa32c784f8d5_img.jpg\) ככה שותלים שתיל](#)

[שירים נוספים בנושא זה:](#)

[כך הולכים השותלים](#)

[גינה לי חביבה](#)

[איך צומח עשב](#)

מה יש בחול?

אפשר להביא לגן סלסילה עם מכסה ולהחביא בתוכה ירקות שצמחו בגינה (או ירקות מהחנות): עגבנייה, מלפפון, פלפל, בצל, כרוב ועוד. כל פעוט או פעוטה מכניסים את היד לסלסילה, ממששים ומנחשים מה הירק שמתחבא בה.

איך צומח ילד?

הפעוטות צועדים בגן באוגות לצלילי "כך הולכים השותלים". כשהמנגינה נפסקת, עוצרים "לשתול": הפעוטות הם

ה"שתילים", הצוות "משקה" אותם, וכך הם גדלים. אפשר גם להניח ציור של פרח בתוך חישוק ובכל סבב לבקש מהפעוטות "להשקות" את הפרח.

שיחה בעקבות הפעילות? איך אנחנו גדלים? מה אנחנו צריכים בשביל לגדול?

שיתוף משפחות? כדאי לפנות למשפחות ולבקש שישלחו תצלומים משפחתיים ועצות בנושא זה. את התצלומים והעצות מצמידים ללוח שכותרתו "איך אנחנו גדלים?" ומציבים בגן.

ומה מאחלים ההורים לילד שגדל? כדאי לעודד את ההורים לכתוב איחול על דף בצורת עלה, ליצור עץ איחולים בגן ולשתף את הפעוטות באיחולים שההורים שלחו להם.

העֶשְׂרָה

מהר? לאט, גבוה? נמוך? ישר? הפוך?
בשיר מופיעים הפכים, כמו מהר? לאט, ישר? הפוך, גבוה? נמוך.

תוכלו לשחק במשחקי הפכים:

מהר? לאט / גבוה? נמוך: הפעוטות מסתובבים במעון. כשאומרים "לאט" הם הולכים לאט, וכשאומרים "מהר" הם הולכים במהירות; כשאומרים "גבוה", הם עומדים על קצות האצבעות, וכשאומרים "נמוך" הוא מתכופפים.

ישר? הפוך: המטפלת מניחה חפצים במהופך, למשל תמונה שתלויה הפוך או כיסא שרגליו למעלה. הפעוטות מסתובבים בגן ומחפשים יחד אלו חפצים מונחים במהופך.

סְרְטוֹנִים

סרטון עבור המשפחות
"ככה שותלים שתיל" סְרְקו את הקוד ושירו יחד.

משפחות עולים? לתשומת ליבך? משפחות שאינן דוברות עברית יכולות להצטרף לחוויית הספר באמצעות הקשבה לשיר והתבוננות משותפת באירורים: מה עושים הילדים? היכן מופיע שתיל? היכן ישנם פרטים ירוקים בספר?

פּלָלִי

מילות מפתח

ט"ו בשבט, שותלים שתיל, מהר לאט, ישר הפוך, גבוה נמוך, צמיחה וגדילה

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה